नं

म. ग्रं. सं. ठाणें

विषय

लेखक ज्ञानदर्पण छापा-
खाना मुंबई

सन

हालय क्रमांक

पुस्तकाचें नांव

2

म. ग्रं. सं. ठाणे
३.१.१९८१
म. ग्रं. सं. ठाणें
विषय काव्य
सं. नं. ११६५

गंगालहरीसटीकप्रारंभः

जगंनाथराय पंडीत
गंगा

क्रम सं ८६९

प्रस्तावना.

पूर्वी दिल्लींत अकब्बर बादशाहाजवळ जगन्नाथराय ह्मणून पंडित होते; त्यांनीं आपल्या विद्वत्तेनें बादशाहास प्रसन्न करून त्याच्या कन्येशीं विवाह केला, पुढें कित्येक दिवसांनीं ते पश्चात्ताप पावले, परंतु काशींतील ब्राह्मण शूद्रकशीं नात यास्तव शके १५०० सालीं गंगेच्या घाटावर बसून त्यांनीं तिची स्तुति आरंभिली तेव्हां दर श्लोकास एक पायरी अशा ५२ पायऱ्या पाणी चढून सर्व देखतां त्यांस गंगेनें आपलें दर्शन दिलें व यवनीसह वर्तमान त्यांचा उद्धार केला. ती ही गंगालहरी वामनकृत टीका व भाउशास्त्री अष्टपुत्रे पुणेकर यांच्या टीकेसह वर्तमान एथें छापिली आहे.

श्रीगणेशायनमः॥गुरुं प्रणम्य पीयूषलहर्याः प्राकृतैः पदैः॥भावार्थदीपिकेयं हि तन्यते बुधतुष्टये१

श्लोक

समृद्धंसौभाग्यंसकलवसुधायाःकिमपितन्महै
श्वर्यंलीलाजनितजगतःखंडपरशोः॥ श्रुतीनां
सर्वस्वंसुकृतमथमूर्तंसुमनसांसुधासौदंर्यंते
सलिलमशिवंनःशमयतु॥ १॥

टी॰ वा॰

अशेषांभूतींचेंविपुलतरसौभाग्यमिखीजगा·
तेंलीळेनेंकरिशिवतयाभूतिपदवी॥ श्रुतींची
तत्त्वोक्तीसुकृतविबुधांचेंचिअथवासुधाबं·
धूतूझेंसलिलअमुच्याना़सुअशिवा॥ १॥

टी॰ भा॰

समृद्धीसौभाग्यासहितवसुधानीरविभवेंध
रीयेलेंप्रेमेंस्वशिरिंमहदैश्वर्यचिभवें॥ श्रुती
च्याआत्मलेंप्रथितजळजेंपुण्यविबुधाहरी
मत्पापातेंसलिलमधुरत्वींसुरसुधा॥ १॥

 काण्यी 2/9

श्लोक

दरिद्राणांदैन्यंदुरितमथदुर्वासनत्हृदांद्रुतंदू
रीकुर्वन्सकृदुपगतोदृष्टिसरणिं॥अपिद्रागा
विद्यद्रुमदलनदीक्षागुरुरिहप्रवाहस्तेवारां
श्रियमयमपारांदिशतुनः॥ २॥

टी॰ वा॰

दरिद्रांच्यादैन्यामलिनहृदयांच्याअघबळा
हरीएक्यावारींत्वरितपडतांनेत्रकमळा॥अ-
विद्यावृक्षाचाहननकरदीक्षागुरुचहातुझादे
वूतोयप्रवहअमुतेभूतिनिवहा॥ २॥

टी॰ भा॰

दरिद्र्यातेंदेसीकुधनदुरिताहारिसितसीप्र
वाहानेंपहातांसहृजकरुणाहीतुजअसी॥
अविद्येच्यावृक्षाउपटिहिगुरूहोउनिदयेंजल
च्यासंघातेंअतुलमजदेश्रीत्वरितयें॥२॥

श्लोक.

उदंचन्मात्सर्यं स्फुटकपटहेरंबजननीकटाक्ष
व्याक्षेपक्षणजनितसंक्षोभनिवहाः॥ हरंतुलं
गंगोहरशिरसिगंगातनुभुवस्तरंगाः प्रोत्तुंगा
दुरितभवभंगायभवतां॥ ३॥

टी॰ वा॰

उदेलामात्सर्यैंगजवदनमातास्वकपटेंकटा-
क्षानेंपाहेनयिंमनिमहाक्रोधझगडे॥ अशा-
आविर्भविंपृथुललहरीतूजउठनीशिरिंशंभू
च्याल्याजनकलुषभंगूलनिशुती॥ ३॥

टी॰ भा॰

उमामात्सर्यानेंसकपटतुझ्याअवसरींक-
टाक्षेंपाहेनांउसळतितुझ्याकोपलहरी॥ अ
शाज्यात्यालाटाशिवशिरिंबहूनृत्यकरितीक
रीऐसेंमाझ्याभवभयअघालाहिहरिती॥ ३

श्लोक

स्मृतिंयाता पुंसामकृतसुकृतानामपि चयाह्
रंत्यंतस्तंद्रातिमिरमिवचंडांशुसरणिः ॥ इ-
यंसानेमूर्तिः सकलसुरसंसेव्यसलिलाममांतः
संतापंत्रिविधमथपापंचहरतां ॥ ४ ॥

टी० वा०

नकेलेंसत्कर्माचरणपरित्यागींहिस्मरतांत
यांच्याजाड्यातेहरसितिमिराजेविंसविता ॥
असीनूझीनेहेतनुसुरगणांसेव्यसकळां-
त्रिधामाझ्यापापाअणिकहरुसंतापसगळा ४

टी० भा०

स्मृतीहोतांज्यालानजरिसुकृतातेंकधिक
रीतयाच्याअज्ञानाहरिसिरविजैसेंतमहरी ॥
तुझीऐशीमूर्तीविमलजलरूपासुरनताइ-
रोत्तापातेंअणित्रिविधपापासहिअतां ४

श्लोक

नवालंबादंबस्फुरदलघुगर्वेणसहसामया
सर्वेव्रज्ञासरणिमथनीताःस्मरगणाः॥इदा
नीमोदास्यंभजसियदिभागीरथितदानिरा
धारोहारोदिमिकथयकेषामिहपुरः॥५

टी० वा०

बळेंआलंबाच्यातवजननिगर्वोद्धतमनेंअव
ज्ञेचेपंथींसकळस्मरमीपाववितिदिनें॥आतां-
गंगेमाझेविषयिंजरिचित्तींउबगसीरडूंतेव्हां
कोणाजवळिंमजसांगेगतिकसी॥५॥

टी० भा०

तुझाआस्था होता ह्मणुनि अतिगर्वास धरुनी
स्मरावज्ञाही मी बहुतपरि केली स्वजननी॥अ
तांओदास्याचीमतिधरिसिभागीरथिजरींनि
राधारीकोठेंरडुंमिचद्रकोणापसिंतरि॥५॥

श्लोक

अपिप्राज्यंराज्यंतृणमिवपरित्यज्यसहसावि
लोलद्वानीरंतवजननितीरंश्रितवतां॥ क्षुधा
तःस्वादीयःसलिलभरमातृप्तिपिबतांजना
नामानंदःपरिहसतिनिर्वाणपदवीं॥ ८॥

टी० वा०

त्यजूनिसाम्राज्यातृणसदृशजेकांक्षमती
तुझ्यातीरींवेतावलिललितनीरांतवसती॥
क्षुधेहूनीसाधूसलिलपिउनितृप्तजनजेतयां
च्याआनंदेंगुणरहितमोक्षासिहसिजे॥८॥

टी० भा०

अगेआईराज्यातृणसमपरीटाकुनसदा तु-
झ्यातीरप्रांतींवसतिजनसेवार्थचिमुदा॥क्षु
धेपेक्षांस्वादुनवउदकआतृप्तउदरींपितांहो
जोहर्षस्वमनिंहसतोमुक्तिसपरी॥ ८ ॥

श्लोक

प्रभातेस्नानीनांनृपतिरमणीनांकुचतटीग-
तोयावन्मातर्मिलतितवतोयैर्मृगमदः॥ मृगा
स्तावद्वैमानिकशतसहस्त्रैः परिवृता विशां-
तिस्वच्छंदंविमलवपुषोनंदनवनं॥७॥

टी॰ वा॰

नृपस्त्रीवक्षोजीमृगमदविभूषार्थअसतांप्र
भातस्नानेंतोजननितवतोयांतमिळतां॥क्ष
णेंदेवश्रेणीसहमृगतयानंदनवनींस्वइच्छे
नेंजातीअतिविमळदेहासिधरुनी॥७॥

टी॰ भा॰

सकाळींस्नानातेंनृपतिवनितायेतिबहुतामृ
गाचीकस्तूरीभिळतिजलिंजेव्हांस्तनधुतां
विमानींतेव्हांतेमृगबसनिजातीस्तनतुतेध
रोनिस्वर्लोकींप्रथितयशाऐसेंम्हरनुने॥७॥

सं.काव्य.
४८१

श्लोक.

स्मृतंसद्यःस्वांतंविरचयतिशांतंसकृदपिप्र-
गीतंयत्पापंझटितिभवतापंचहरति ॥ इदंत-
द्गंगेतिश्रवणरमणीयंखलुपदंममप्राणप्रांत
वदनकमलांतर्विलसतु ॥ ८॥

टी० वा०

मनाआणीशांतीस्मरणकरितांतेक्षणभरी
गितीगातांपापाखरितभवता पाप्रतिहरी ॥
अहोतेंहेंकर्णामधुरतरगंगापदअसेंअसो-
प्राणत्यागींमुखकमळिंमाझ्यासमरसें ॥ ८॥

टी० भा०

स्मृतीहोतांस्वांतासुखकरितसेंगायनमुखीं
करीतांतत्पापाखरिनहरितोहोयनसुखी ॥
असेंजेगंगाहेंपदवदनपद्मींभ्रमरसेंरमो-
प्राणांतींयांस्वरसहितशब्देंमधुरसें ॥ ८॥

श्लोक

यदंतःखेलंतोबहलतरसंतोषभरितानकाका
नाकाधीश्वरनगरसाकांक्षमनसः॥ निवासा-
ल्लोकानांजनिमरणशोकापहरणंतदेतत्तेतीरं
श्रमशमनधारंभवतुनः॥९॥

टी॰ बा॰

जयामध्येंक्रीडाकरुनिबहुतोषेंचिअसती तया
काकांचेहीसुरपतिपुरींकामनसती॥ निवासें
लोकांचेंहरिजनमृतीदुःखमनिचें असेंतूझें
तीरश्रमपरिहरूसर्व असुचे॥९॥

टी॰ भा॰

तुझ्यातीरींक्रीडाकरितिअपुल्याटाकुनिगृहा
स्पृहानाहींकाकासुरपुरसुखाचीमनिंपहा॥नि
वासीलोकांचेंभवमरणशोकासहरितें धरोतू
झेंतीरश्रमभयविनाशासमतितें॥९॥

श्लोक

नयत्साक्षाद्वेदैरपिगलितभेदैरवसितंनयस्मिन्
जीवानांप्रसरतिमनोवागवसरः॥ निराकारंनि
त्यंनिजमहिमनिर्वासिततमोविशुद्धंयत्तत्त्वंतव
जननितत्त्वंनविषयः॥१०॥

टी॰ बा॰

दिसेनाजेंवेदांगतनिखिलभेदांसिनयनीनजे
थेंजीवांचीप्रसरतिमनोवाक्यकरणी॥अकारा
नाशातेंत्यजुनिनिजरूपींचिवसणेंजयातत्त्वा
तेंतूंविषयह्मणतीमूढमतिनें॥१०॥

टी॰ भा॰

अहोवेदांनीजेंअलभगतभेदासहितसेंमनो
वाणीचाहिअवसरतिळमात्रनदिसे॥निरा
कारीनित्यस्वसुखिरमतेंजेंसुरधुनीअसें
तुझेंतत्वप्रकटनमहाज्ञाननयनीं॥१०॥

श्लोक

महादानैर्ध्यानैर्बहुविधवितानैरपिचयन्नलभ्यं

घोराभिःसुविमलतपोराजिभिरपि ॥ अचिंत्य

तद्विष्णोःपदमखिलसाधारणतयाददानाके

नासित्वमिहतुलनीयाकथयनः ११॥

टी॰ वा॰

महादानें ध्यानें व्रतनियमयज्ञादिकविधीं

हीं जें लाभेनाविमलतपकर्त्यासहिकधीं॥

असें तें विष्णूचें पदसहजतूं देशिलतिसम

स्वीं त्यातूं तें कवण तुळिजे सांगअम्रुतें॥११

टी॰ भा॰

नहोदानें ध्यानें बहुतयजनें विष्णुपदजें तपो

योगे तैसें अलभ्यचिमहच्चिंत्यपदजें॥ अशा

तें ही देशी सहजउदकीं स्नानकरितां तुझ्यातें

ल्याकोणत्रिभुवनिं असीदेयिहरिता ११॥

श्लोक

नृणामीक्षामात्रादपिपरिहरंत्या भवभयंशिवा
यास्तेमूर्तेः कइहमहिमानंनिगदितु ॥ अमर्ष
म्लानायाःपरममनुरोधंगिरिभुवोविहायश्री
कंठःशिरसिनियतंधारयतियां ॥ १२॥

टी॰ वा॰

विलोकितांजीतेंभवभयजनाचेंपरिहरीतया
त्वन्मूर्तीचाअतुलमहिमाकोणविवरी ॥ अति
क्रोधेखिन्नाकरिहटउमातोनगणनीप्रयत्नें
श्रीशंभूतुजनिजशिरींठेविजननी ॥ १२॥

टी॰ भा॰

मनुष्यानींनूतेंहरिसिपाहतांसंस्ततिभयाअ
शामूर्तीचागोवदलमहिमाकोणकधिया ॥ उ-
मेच्याप्रीतीतेंत्यजुनिशिरिंवाहेंशिवतुलान
सेगंगेकोणाकरिलतुजसीअल्पहितुला १२

श्लोक

विनिंद्यान्युन्मत्तैरपिच परिहार्याणि पतितैरवा
च्यानिव्रात्यैः सपुलकमपास्यानिपिशुनैः॥ हरं
ती लोकानामनवरतमेनांसिकियतांकदाप्य
श्रांतात्वंजननिपुनरेकाविजयसे॥ १३॥

टी॰ वा॰

मदोन्मत्तव्रात्याधमपतितपैशून्यनिकरींइहीं
हींजींत्रासेंत्यजियलिं स कंपें अतिदुरी॥ जना
चीतींपापेंसततशमवीतांनशिणलीअशीतूं
चीएकप्रगटविभवेंनांदशिभली॥ १३॥

टी॰ भा॰

मदोन्मत्तानींजींकृतबहुतनिंदास्पदतसींन
सेशूद्रींशास्त्रींपिशुनतनुलाजेविसदसी॥
अवाच्यव्रात्यानींकितिक असिंपापेंतुंहरसी
नहोग्लानींतूलापरजननियेकाकिदिससि १४

श्लोक

स्खलंतीस्वर्लोकादवनितलशोकापहृतये जटा
जूटग्रंथौयदसिविनिबद्धापुरभिदा ॥ अयेनि-
र्लोभानामपिमनसिलोभंजनयतांगुणानामे
वायंतवजननिदोषःपरिणतः ॥१४॥

टी॰ वा॰

अ॰लीसीस्वर्लोकाहुनिअवनिच्याशोकहर-
णीअशातूतेंबांधीशिवनिजकपर्दीनिशिदिनी
अयीनिर्लोभालाउपजवितिलोभागुणअसेतुझे
त्यांच्याप्रादुर्भवजननिऐसाफळतसे ॥१४॥

टी॰ भा॰

अईस्वर्गोहूनीअवनिनलशोकापहरणापरी
येसीशंभूशिरिंसननमानास्वशरणा ॥ अशा
निर्लोभ्याचेंहृदयअतिलोभास्पदघडेगुणाचे
हेदोषत्रिपथगमनेस्पष्टउघडें ॥ १४ ॥

श्लोक.

जडानंधान्पंगून्प्रकृतिबधिरानुक्तिविकलान्
ग्रहग्रस्तानस्ताखिलदुरिततिस्तारसरणीन्॥
निलिंपैर्निर्मुक्तानपिच निरयांतर्निपततोनरा
नवत्रातुंत्वमिहपरमंभेषजमसि ॥१५॥

टी० वा०

जडांधांपंगूंतेंबहुबधिरवाणीविकळजेग्रहद्वे
षीज्यांचेंअघहननयत्नेंनघडिजे ॥ सुरींहीसो
डीलेंकुनरनरकाचेचिगमनीं अशांतेंरक्षाया
पटुजननितूंऔषधगुणीं ॥ १५॥

टी० भा०

जडांधांपंगूतेंबधिरजनमूकांसहितसेंग्रहग्र
स्तातेंजाअघशामनशास्त्रांतनदिसे ॥ सुरा-
नीजेत्यक्तस्वकृतफलभोगार्थनरकींपडावें
अशानेंजननिभरितूंऔषधनिकी ॥ १५ ॥

श्लोक

स्वभावस्वछानांसहजशिशिराणामयमपामपा
रस्तेमातर्जगतिमहिमाकोपिजयति॥ मुदायगा
यंतिद्युतलमनघद्युतिभ्रृतःसमासाद्याद्यापि
स्फुटपुलकसांद्राःसगरजाः॥१६॥

टी॰ वा॰

स्वभावेंजींस्वछेंसहजअतिशीतेंतवजळेंन-
यांच्याउत्कर्षेयशसकळलोकांतउजळे॥ज
यागातीतोषेंसगरसुतरोमांचधरुनीगतिस्व
र्लोकींज्यांतवविभवयोगेंचिजननी १६॥

टी॰ भा॰

स्वभावानेंस्वच्छप्रकृतिहिमहाशीतलअसे
अशांनीराचागेजगिंसुमहिमापूर्णविलसे॥
पहाअद्यापीजेसगरजसरोमांचजननी तुझ्या
कीर्तीगातीविकसिततनूदेवसदनीं॥१६

श्लोक.

कृतक्षुद्रैनस्कानथझटितिसंतप्तमनसः
मुहुस्तुंसंतित्रिभुवनतलेतीर्थनिवहाः॥अ
प्रायश्चित्तप्रसरणपथातीतचरितान्नरान्दू
रीकर्तुंत्वमिवजननित्वंविजयसे १७॥

टी॰वा॰

घडेदैवेंकिंचित्कलुषपरिसंतापतिमनीं
शांनेताराया असतिबहुतीर्थेंत्रिभुवनीं॥ज
याप्रायश्चित्तेंनसतिकुनरांदेगतिअसीसम
र्थायालोकींतुजसमअयातूंचिअससी॥१

टी॰भा॰

कृतक्षुद्रापानेंसहजचिसमुद्धारकरितीअ
सींतीर्थेंलोकींबहुतअसतीतापहरिती॥
रीप्रायश्चित्तप्रसरणनसेज्यासहितसीअ
तेंताराया तुजसमअयातूंचअससी॥१७

श्लोक.

नेधानंधर्माणांकिमपिचविधानंनवमुदांप्रधा
नंतीर्थानाममलपरिधानंत्रिजगतः॥ समाधा
नंबुद्धेरथखलुतिरोधानमधियांश्रियामाधा
नंनःपरिहरतुतापंतववपुः॥ १८॥

टी॰वा॰

अगारश्रेयांचेंसकळजनसंतोषअवनीअशे
षांतीर्थांचीगुरुरुचिरचीजीत्रिभुवनीं॥ म-
तीसीसौख्यादेमलिनमतिलादुर्लभरुची
असेंधामश्रीचेंतववपुहरूआगअमुची॥१८

टी॰भा॰

अईधर्मोचेजेंस्थलपरमहर्षामनिंकरीअसे
तीर्थश्रेष्ठत्रिभुवनरूवस्त्रासमपरी॥ कुबु
द्धीनाशालाप्रभुकधिंहिपाप्यासनादिसेअसें
लक्ष्म्याधारस्वजलममपापाःहरितसें॥१८॥

श्लोक

पुरोधावंधावंद्रविणमदिराघूर्णितदृशांमही
पानांनानातरुणतरखेदस्यनियतं।।ममैवा
यंमंतुःस्वहितशतनहंतुर्जडधियोवियोगस्ते
मातर्यदिहकरुणातःक्षणमपि।।१९।।

टी० वा०

मदेंश्रीच्याअंधप्रभुह्मणवितीमघ्यपिजसे
पुदेंत्याच्याधांवेंश्रमसहितमीलोभविषशें
मतीच्यामंदत्वेंत्यजुनितुजनाशीहितशता
अयांहामाझाचीअनयकरुणातूंजउचिता१९

टी० भा०

अहोधांवेलोभेंद्रविणमदिराभ्रांतनयनापु
ढेखेदेंझालोंस्वहितहननीमूर्खविमना।।अ
शाकर्मानेंजोजनितअपराधास,नगणीनसे
गंगेकोयांतुजविणमलातारिलधणी।।१९

श्लोक

मरुल्लीलालोलल्लहरिलुलितांभोजपल्ली
स्वलंत्यासव्रातच्छुरणविकसत्कोंकुमरुचि
॥ स्फुरस्त्रीवक्षोजक्षरदगरुजंबालजटिलंज
लंतेजंबालंममजननजालंजरयतु ॥ २० ॥

टी॰ वा॰

स्फुरेवायूतेपोंउठतिलहरीतेंकमळिंचागळे
रेणूतेणेंसलिलविलसेकुंकुमरुच्या ॥ जया
देवस्त्रींच्यास्तनअगरुचापंकमिसळेबहूधां
वेऐसेंतवजळहरूजन्मसगळे ॥ २० ॥

टी॰ भा॰

समीरेंपद्माचीसरणितुटतांतद्रजअसेदिसेआ
ईतूझ्यासलिलिंमिळलेंकेंशरजसें ॥ स्फुरस्त्री
कुंभाचाअगरुमिळतांपंकघडवीअशाशेवा
ळोदेममजननजालासजिर्वी ॥ २० ॥

श्लोक

समुत्पत्तिः पद्मारमणपदपद्मामलनखान्नि
वासः कंदर्पप्रतिभटजटाजूटभवने॥ अथा
यंव्यासंगोहतपतितनिस्तारणविधौनकस्मा
दुत्कर्षस्तवजननिजागर्तिजगतः॥ २१॥

टी० वा०

बरीउत्पत्तिश्रीरमणचरणाच्यानखिंहुनीअ
सावेंशंभूच्या निशिदिनिजटाजूटभवनी॥
जपावेंसर्वस्वेंसततपतितोद्धारकरणींनसा
वेकांमातेतरिमगतुझेगौरवजनीं।२१ ॥

टी० भा०

तुझीउत्पत्तिश्रीपतिपदनखापासूनिअसे
निवासाचेंस्थानस्मररिपुशिरींशोभितदिसे
तुझाहाव्यापारस्वनतपतितांतारिसिअसा
कुणाचाउत्कर्षत्रिभुवनिंअसेसांगळवसा २१

श्लोक

नगेभ्योयांतीनांकथयनदिनीनांकतमयापु
राणांसंहर्तुःस्मरधुनिकपर्दोधिरुरुहे॥कया
वाश्रीभर्तुःपदकमलमक्षालिसलिलेस्तुला
लेशोयस्यांतवजननिदीयेतकविभिः॥२२

टी॰वा॰

नद्याशैलाहूनीकितिननिघती त्याभुमितळीं
वदावेंशंभूच्या शिरिंगुरुपणें कोणजडिली॥
स्वतोयेंकोणेंश्रीदयितचरणालागिंधुतलें
जियेंतेंयोजावेंजवतुजनलेशाप्रतिमलें॥२२

टी॰भा॰

नगापासूनीगेबहुतटिनीयेतिपरकीं बसे
शंभूच्याहीशिरिंकवणतीसांगपरकी॥नसें
श्रीनाथाचें पदस्वउदकें कोणधुतसेंतुझ्या
वांचोनीयांजगिंह्मणुनितोंल्यानदिनसे॥२२

श्लोक

विधत्तांनिःशंकंनिरवधिसमाधिंविधिरहोस्र
खंशेषशेतांहरिरविरतंन्नृत्यतुहरः॥ कृतं
प्रायश्चित्तैरलमथतपोदानयजनैःसवित्री
कामानींयद्दिजगतिजागर्तिजननि॥ २३॥

टी॰ वा॰

अनुष्ठोयेकांतींनिरवधिसमाधीप्रतिविधी
निजोशेषींसोख्येंहरिहरकरोतांडवविधी॥
तपेंकुछंदानेंउगलियजमामाननपवेप्रदात्री
कामांचीजरिजगिंतुझीमूर्तिमिरवे॥ २३॥

टी॰ भा॰

समाधीतेंब्रह्मानिरवधिधरोविष्णुहितसा
निजोशेषावर्तीशिवनृतिकरोगौरिहितसा
नकोप्रायश्चित्तव्रततपनसींदानयजनेंअयी
देसीभक्तांसकलतुंअभीष्टासिभजनें॥ २३॥

श्लोक

अनाथःस्नेहार्द्रांविगलितगतिःपुण्यगतिदां
पतन्विश्वोद्धर्त्रींगदविगलितःसिद्धभिषजं॥
क्षुधासिंधुंत्तृष्णाकुलितहृदयोमातरमयं-
शिशुःसंप्राप्तस्त्वामहमिहविदध्याःसमुचितं
२४

टी॰बा॰

अनाथस्नेहाळेगतिविहिनमीतूंक्षगतिदा
जगोद्धारातूंमीपतितगदमीत्तूंअरिगदा॥क्षु
धाब्धीतूंमीजोत्तृषितअयितूझाशिशुअसा
तुझातूंतेंआलोंशरणपथयोजीउचितसा॥

टी॰भा॰

अनाथांस्नेहार्द्रांगलितगतिमीतूंक्षगति-
दापडेआतांदुःखार्णवींतुजगदुद्धारिणिस
दा॥क्षुधेचातूंसिंधूअतित्तृषितमीबालकजे
संअयीपासीआलोंकरित्वरिततूंजेंउचितसें २४

श्लोक

विलीनोवैवैवस्वतनगरकोलाहलभरोगता
दूतादूरंक्वचिदपिपरेतान्मृगयितुं॥ विमाना
नांव्रातोविदलयतिवीथीर्दिविषदांकथाते
कल्याणीयदवधिमहीमंडलमगात्॥ २५

टी० वा०

विरालेनिःशेषेंयमनगरिंचेजेगलबलेपाहा
यापेतांतेंअवनिफिरतीदूतउगले ॥ विमा-
नाच्यासंघेंविबुधपथसोडीस्वनियमाजसा
आलाभूमीस्रवकरतुझाकीर्तिमहिमा २५

टी० भा०

तुझीकीर्तीहोतांप्रसृतिजगिंतेव्हांयमपुरी
नसेदुःशब्दाचापरिकलकलादूतहिदुरी॥
परेतेंशोधायाभ्रमतितरिकोठेनमिळतीवि
मानाच्याव्रातेंस्रवनगरिचेमार्गमिळती २५

श्लोक

स्फुरत्कामक्रोधप्रबलतरसंजातजटिलज्व
लज्वालाजालज्वलितवपुषांनःप्रतिदिनं॥
हरंतांसंतापंकमपिमरुदुल्लासलहरीछटाभं
चसाधःकणसरणयोदिव्यसरितः॥२६॥

टी०वा०

स्फुरेकामक्रोधज्वरबहुकराच्चार्चिकवनांज
ळेतेणेंकायाजननिअमुचीहीप्रतिदिनी॥म
होर्मिच्यायोगेंउसळतिवुझेतोयकणतेतया
संतापातेंशामवुतअहोदेवसरिते॥२६॥

टी०भा०

महाकामक्रोधप्रकटअतिहोऊनिउदरींअहो
रात्रीजाळीज्वलितवपुहेंहोकितितरी॥मरु
ल्लीलेनेंजेकणउडतिहेदिव्यसरितेअतांसं
तापातेंहरणकरितीहेंतुंकरितें॥२६॥

श्लोक

इदंहि ब्रह्मांडं सकलभुवनाभोगभवनं तरंगे
र्यस्यां तर्ल्लुठति परितस्तिंदुकमिव ॥ स एष
श्रीकंठ प्रविततजटाजूटजटिलो जलानां सं
घातस्त्वजननितापं हरतु नः ॥ २७ ॥

टी० वा०

अहो हे ब्रह्मांडाकृति सकळ लोकां सह बरी
रुळे जेथे ऊर्मीभ्रिमण विवशें तिंदुकपरी ॥
असा तो हा मृत्युंजय पृथुकपर्दीं जडिं नका
तुझा श्री तो योघ प्रशमनक रूपा पव हिला २७

टी० भा०

अर्था जी ब्रह्मांडें सकळ भुवनाधार अपुले
तरंगामध्ये हीं फिरति जसि कीं तिंदुक फळें ॥
असा श्रीकंठाचा प्रस्तृत सकपर्दें जटिल हा
अशानीर ब्राते हरण करि माझें अघ महा ॥

श्लोक

अपंतेतीर्थानित्वरितमिहयस्योद्धृतिविधौकरं कर्णेकुर्वन्त्यपिकिलकपालिप्रभृतयः॥ इमं तंमामंबत्वमियमनुकंपार्द्रहृदयेपुनानासर्वेषामघमथनदर्पंदलयति॥ २८॥

टी० वा०

जयाच्याउद्धाराविषयींपटुतीर्थेहिपळतीस्व कानींहस्तातेंमगशिवशिवादीकधरिती॥अ सामीत्यामातेंपुनितकरिशीतूंजननियेजगीं पापघ्नाच्याहरिसिगुरुगर्वासिसदये॥२८॥

टी० भा०

अपेतेंतीर्थेंहीममस्करनविलोकोनिधरती शिवा दीजेदेवश्रुलिवरिकराठेवितिकितो॥ अशापा प्यातेंतूं अजजारअपीनारिसिअसीसमस्तां देवांच्याअघमथनगर्वासहरिसी॥ २८॥

श्लोक

श्वपाकानांव्रातैरमितविचिकित्साविचलितै
र्विमुक्तानामेकंकिलसदनमेनःपरिषदां॥अ
होमामुद्धर्तुंजननिघटयंत्याःपरिकरंतवश्ला
घांकर्तुंकथमिवसमर्थोनरपशुः॥२९॥

टी॰ वा॰

श्वपाकांच्याश्रेणीहुनिबहुलनीचांतगणना
नमर्यादापापाअघसदनमीएकचिह्नणा॥
अशालातारायाकटिकसनिहोसीनिजस-
खेकसीतूझीश्लाघाद्विपदपशुजोतोकरूंशके
२९

टी॰ भा॰

महाचांडालानींबहुतविचिकित्साकृतचजीं
अशींपापेंत्यांचेंसदनमिस्कनिश्चीतउमजी॥
मदुद्धाराकर्तापरिकरतुंहाबांधिशिअसातु-
झीश्लाघाआतांनरपशुकरूंमीतरिकसा २९

श्लोक

नकोप्येतावंतंस्वलुसमयमारभ्यमिलितोयदु
द्वारादाराद्भवनिजगतांविस्मयभरः॥इतामा
मीह्यंतेमनसिचिरकालंस्थितवतीमयंसंप्र
त्यीहंसफलयंतुमंबप्रणयतः॥३०॥

टी०वा०

नकोण्हीहीऐसाअजिवरिमलाभासजनकीं
जयाच्या उद्धारें अखिलअवनीमस्तकतुकी॥
अशीइछापोटींबहुदिवसहोतीनुजतिलाक
राया मीआलोंसफळसमजोभावतुजला३०

टी०भा०

यदुद्धारेंहोवोजगतिबहुहाविस्मयजनांअ-
सापापीकेव्हांमिळलतरिकोठेंचमिळना॥
परीआलोंगंगेशरणचिरकालस्थितमनीं
वदिछाजीहोतीसफळकरिआतांसुरधुनी३०

श्लोक

अवृत्तिव्यासंगोनियतमथमिथ्याप्रलपनंकु
तर्केष्वभ्यासःसततपरपैशून्यमननं॥अपि-
श्रावंश्रावंममतुपुनरेवंविधगुणानृते त्वत्को
मातःक्षणमपिनिरीक्षेतवदनं॥३१॥

टी॰वा॰

स्वभावश्वानाचातदुपरिअसत्यार्थवदनीकु
तर्काघोकावेंअवडिपरपैशून्यमननीं॥अ
सेमाझेदोषप्रचुरगुणकानींपारखुनीसुखा
पाहेकोणक्षणहितुजवांचूनिजननी॥३१॥

टी॰भा॰ बुद्धि

अवृत्तीसंसारीसततअनृताचामिजळधी
परस्त्रीद्रव्येह्यापिशुनकृतकर्मीउंजळधी॥कि
तीवर्णूंमातेतुजविणनपाहेसुखतरीह्मणोनी
आतांहोभवजलधिसंतारकंतरी॥३१॥ नौका

श्लोक

विशालाभ्यामाभ्यांकिमिहनयनाभ्यांखलुफलं
नयाभ्यामालीढापरमरमणीभ्यांतवतनुः॥अ-
यंहिन्यक्कारोजननिमनुजस्यश्रवणयोर्ययोर्नो
तंयातस्तवजननिलीलाकलकलः॥ ३२॥

टी॰ वा॰

वृथातेमोठेहीनयनतुझिज्यांहीतनुकधींवि
लोकीलीनाहींजरिजननिलावण्यउदधी॥न
वर्णावेंत्यालाअधमनरकर्णाकृतिबिळानऐकी
लाजींहीमधुरतवलीलागलबला॥ ३२॥

टी॰ भा॰

विशालद्रष्टेंजेपरिविफळहोतीनयनहेनपाहीली
ज्यानीतवतनुस्रुधेचेंअयनहें॥ असेयाकर्णाचा
बहुतमजधिक्कारगमलानसेप्रेमानेंहाश्रुतलह
रिलीलाकलकला॥ ३२॥

श्लोक-

विमानैः स्वच्छंदं सुरपुरमयंते सुकृतिनः पतं
ति द्राक्पापाजननि नरकांतःपरवशाः ॥ विभा
गोयं तस्मिन्नशुभमयमूर्तौ जनपदे न यत्रत्वं
मातर्दलितमनुजाशेषकलुषा ॥ ३३ ॥

टी० वा०

घडे ज्यांला पुण्याचरणनिहिं जावें सुरपुरीं प-
डावे पापिष्ठी विषम नरकीं घोर विवरीं ॥ व्यव
स्था ऐशी हे अशुभ शुभ देशांतचि असे तुझी-
लीला जेथें सकळ अघहर्त्री निविलसे ॥ ३३ ॥

टी० भा०

अई तूं ज्या देशीं नससि परि तेथील नरकीं वि
योगानें तूझ्या पडति बहु पापें सुनरकीं ॥ विमा
नी स्वच्छंदे बसुनि सुकृती जाति हि दिवीं विभा
गानें जाणें निकट बसलो हेतु पुरवी ॥ ३३ ॥

मराठी ग्रंथ संग्रहालय

श्लोक

अपिघ्नंतोविप्रानविरतविरातोगुरुसतीः पिबंतोमैरेयंपुनरपहरंतश्चकनकं ॥ विहायत्वय्यंतेनतुमतनुदानाध्वरजुषामुपर्यंबक्रीडत्यखिलसुरसंभावितपदाः ॥ ३४ ॥

टी० वा०

वधीतीविप्रांतेंसततगुरुदारानिरतजेहरावेंस्वर्णातेंमलिनमदिरापानहिकिजे ॥ महत्पापीऐसेत्यजितिनिजदेहातवतिरींकरातीक्रीडांतेक्रतमखनराहूनिउपरी ॥ ३४ ॥

टी० भा०

द्विजांतेंजोमारीसततगुरुपत्नीसहरमेसुरापीजोचोरीकनकसहगामीसमगमे ॥ परंतुप्राणांतीस्वतनुउदकींटाकुनमहापदांजानीऐसेंप्रथितजननीयेयशापहा ॥ ३४ ॥

श्लोक

अलभ्यंसौरभ्यंहरतिनियतंयःस्कमनसांक्ष
णादेवप्राणानपिविरहशास्त्रक्षतभृतां॥त्वदी
यानांलीलाचलितलहरीणांव्यतिकरात्पुनी
तेसोपिद्रागहहपवमानस्त्रिभुवनं॥३५॥

टी० वा०

सुगंधांपुष्पांचेंहरणनियमेंसंततकिजेवियो
गाच्याशस्त्रेंक्षतधरितितत्प्राणहरजे॥असा
वायूतूझ्याचलितलहरीयोगविभवेंस्वसंचारें
पातेकरिभुवनहेंशऋद्भअघवें॥३५॥

टी० भा०

स्कपुष्पाच्यागंधासनतहरुनीजोपळतसेपर
प्राणातेंहीहरिविरहीजीवांतकअसे॥असा
जोपापीतोनवलहरिसंबंधघडतांसमस्तांवि
श्वानेंकरिपवनशुद्धप्रणमतां॥३६॥

श्लोक

कियंतःसत्येकेनियतमिहलोकार्थघटकाःपरे
पूतात्मानःकतिचपरलोक प्रणयिनः।।सुखं
शेतेमातस्तवखलुकृपातःपुनरयंजगन्नाथः
शश्व त्वयिनिहितलोकद्द्यभरः।।३८।।

टी०वा०

कितीयालोकांच्यास्थितिसस्कमतीसांगकरि
तीपवित्रात्मेकोण्हीसततनपरलोकासजपती
कृपापांगेंतूझ्यासुखरुपनिजेमीधणिवरी
समर्पूनीलोकद्द्यजननिचिंतातुजवरी।।३८

टी०भा०

कितीहेयालोकींमनुजपरकार्यार्थघटतीत
सेपूतात्मेही।कितिकपरलोकार्थझटती।।सु
खेंनिद्राकेलीसकरुणअईतूंह्मणुनिहाजग
न्नाथेंलोकद्द्यभरतुझेठांइचपहा।।३८।।

श्लोक

भव त्या हि व्रात्याधमपतितयाखंडपरिषत्प
रित्राणः स्नेहः श्लथयितुमशाक्यः खलु तथा॥
ममाप्येवं प्रेमा दुरितनिवहेष्व्यंब जगति स्वभा
वोयं सर्वैरपि खलु यतो दुष्परिहरः॥ ३७॥

टी० वा०

जगीं जे कां व्रात्यादिक अधम देह प्रगटले तया
रक्षावेंही अविट करुणा तूं जन टळे॥ स्फुटें ना
तैसें ची दुरित विषयीं प्रेम मज कीं स्वभावानें
कोण्ही त्यजिजनिं असी गोष्ट लटकी॥ ३७॥

टी० भा०

महा पाखंडी जे पतित अति पापी जरि अले स्व
भावानें उद्धारुनि पद अशांतें हि दिधलें॥ अ
सी प्रीती माझी दुरित करण्याची बहु मनीं स्व
भावा तेंटाकी जगि कवण ऐसा स्फुरधुनी॥ ३७

श्लोक

प्रदोषांतर्नृत्यत्पुरमथनलीलोत्थृतजटातटाभोग
प्रेंखल्लहरिभुजसंतानविधुतिः॥ बिलक्रोडक्रो
डज्जलडमरुडंकारसुभगस्तिरोधत्तांतापंत्रि
दशतटिनीतांडवविधिः॥३८॥

टी०वा०

जटाशंभूनृत्येंहळनहळतीवीचिहिमधींतु-
ह्यातेचीजाणोंभुजकरितिलास्योचितविधी॥
महादोलेंवाजेजळनिकरतोतोचिडमरुअसा
तूझानृत्योत्सवजननितापाप्रतिहरू॥३८॥

टी०भा०

प्रदोषांतींनृत्यप्रमथपतिजेव्हांकरितसेजटा
जूटींलाटाअभिनयकराचीगतिदिसे॥उरस्था
नींक्रीडाकरितिडमरूचेध्वनिजसेअघातेंना
शोहेत्रिदशतटिनीतांडवलसें॥३८॥

श्लोक

सदैवत्वय्येवार्पितकुशलचिंताभरमिमंयदित्थं
मामंबत्यजसिविषयेस्मिन्स्फविषमे ॥ तदावि
श्वासोयंत्रिभुवनतलादस्तमयतेनिराधारा
चेयंभवतिखलुनिर्व्याजकरुणा ॥ ३९ ॥

टी० वा०

तुझ्याठायींठेवीनिजकलुषचिंतानिशिदिनीं
तयाभातेंतेव्हांत्यजसिविषमींविश्वजननी ॥
अनाथस्नेहाळेत्रिजगिंतयींविश्वासचिबुडे
निराधारेंजालेंसहजमगकारुण्यउघडें ॥ ३९

टी० भा०

तुझेठायींचिंतात्यजुनिस्वरूपस्थितअसे
अशातेंयाकाळींत्यजसिजननीहेतरिकसें ॥
तुझ्याविश्वासानेंधरिलतरिकोणस्वशरणा

श्लोक

कपर्दादुल्लस्यप्रणयमिलदर्धांगयुवतेःपुरारेः॥
प्रेरवंत्योमृदुलतरसीमंतसरणौ॥भवान्या
सापत्न्यस्फुरितनयनंकोमलरुचाकरेणाक्षि
प्तास्तेजननिविजयंतांलहरयः॥४०॥

टी०वा०

आलिंगीजैप्रेमेंगिरिशशिरिंजेशांननशिरेंशिरीं
अंबचातेजवलहरितेजीळउतरे॥तयातेंह-
स्ताक्षेंअस्फडिनगभूरक्तनयनाअसीसापत्ना
चीविदिततवलीलात्रिभुवना॥४०॥

टी०भा०

शिवाच्याअर्धांगींप्रियअतिभवानीजरिअसे
शिराचेठायीतूंह्मणुनिबहुसापत्न्यचिदिसे॥
अशाद्वेषानेंजोस्वशिरिंपडतांतत्क्षणिपरी
… होवोतलहरी॥

श्लोक

प्रपद्यंतेलोकाःकतिनभवतीमत्रभवतीमु
पाधिस्तत्रायंस्फुरतियदभीष्टंवितरसि॥
शपेतुभ्यंमातर्ममतुपुनरात्मासुरधुनिस्व
भावादेवत्वय्यमितमनुरागंविधृतवान्
४१

टी॰वा॰

शरण्येलोकांलाशरणतुजयेथेंचकरणेंउ
पाधिव्यासंगास्तवपरअभीष्टावितरणें॥
मदात्माहामातेंशपिलतुजनिष्पापवदतो
स्वभावेंत्वद्रूपींअतुलअनुरागासिधरितो
४१

टी॰भा॰

तुझ्यापासींयेतीकितिकबहुदेशीयजन-
कांअहेयाचाहेतूजननितुंअभीष्टार्थदेज
निका॥स्वभावानेंमाझेंपरिमनतुझेठांयिंच
असेअसीआतांगंगेशपथकरितोंयेतवरितसे

श्लोक

ललाटेयालोकैरिहखलुसलीलंतिलकिता
तमोहंतुंधत्तेतरुणतरमार्तंडतुलनां॥विलुं
पंतीसद्योविधिलिखितदुर्वर्णसरणि त्व
दीयासाभृत्यामममहरतुरूत्यामपिशुचं
४२

टी॰वा॰

जिलायेकेकाळींजननिजकपाळींतिलक
ताहरेदुर्वर्णाचीलिपिजिसविधीसूज्ञालिहि
ता॥तमाच्याजेनाशाविषयींधरिमार्तंडउप
मःअसीतूझीमातीममपरिहरूशोकगरिमा
४२

टी॰भा॰

कपाळांलोकांनींतिलककरितांजेविंरविसें
महाअज्ञानानेंहरुनिबसतीपूर्णहितसे॥
तसीप्रारब्धींतीअसलिजरिहीदुर्गनिटळे
असीतूझीमातीसजलमजकेव्हांतरिमिळे

श्लोक

नरान्मूढांस्तत्तज्जनपदसमासक्तमनसोहसं
नःसोल्लासंविकचकुसुमव्रातमिषतः॥पुना
नाःसौरभ्यैःसततमलिनेनित्यमलिनान्सखा
योनःसंतुत्रिदशतटिनीतीरतरवः॥४३॥

टी० वा०

कुजन्मापापावूनीनरपशुकुदेशांतमरतीतयापु
ण्यव्याजेंहसुनिअगतीतेंकुचविती॥स्वसौगं
धेंनित्यभ्रमरकुलमालिन्यहरितेघडोऐशातू
झ्यापुलिनतरुचेंसरव्यअमुतें॥४३॥

टी० भा०

स्वदेशाचेठांयीभ्रमतिजनजेमूढजडुतेअ-
शानेंहेवृक्षप्रकटहस तीपुष्पभरिते॥स्व
पुष्पाच्यागंधेंनियतअलिलाहेरमवितीस-
खआतांमाझ्रतवतटिंतरूजेहिवसती॥४३

श्लोक

यजंत्येकेदेवान्कठिणतरसेवांस्तदपरेवितान
व्यासक्तायमनियमरक्ताःकतिपये॥अहंतुत्व
न्नामस्मरणकृतकामस्त्रिपथगेजगज्जालं
जानेजननितृणजालेनसदृशं॥ ४४॥

टी० वा०

महाकष्टेंसेवाकरुनिकितिदेवांसियजितीदु-
जांयज्ञीनिष्ठाकितिकमनयोगेंदमविती॥अ
सामीतोंतूझ्यास्मरणपरितोषेंचिकुगुनीजगा
तेंयालेखींतृणसमअवोविश्वजननी॥ ४४

टी० भा०

कितीदेवाचेंतेंकठिणबहुसेवेंसिकरितीतसे
यज्ञातेंहीकितिकनियमातेंहिधरिती॥अ
यीमीत्वन्नामस्मरणकरितांपूर्णचिअसेज-
गातेंमीजाणेतृणसमअतीतुच्छहितसे ४४

श्लोक.

अविश्रांतंजन्मावधिसुकृतजन्मा जनकृतां
सतांश्रेयःकर्तुंकतिनकृतिनःसंतिविबुधाः॥
निरस्तालंबानामकृतसुकृतानांतुभवतींवि
नामुष्मिन्लोकेनपरमवलोकेहितकरं॥४५

टी॰वा॰

सुकर्मेंजेजन्मप्रभृतिविधिनेंनित्यकरितीन
यांसंरक्षायाकितिकसुरहेदक्षअसती॥प
रंतूजोपापीसहजचिअनाधारकुमतीअ-
शालातारायातुजविणदिसेनापरगती॥४५

टी॰भा॰

अगेआयीजन्मापसूनिसुकृतानेंचिकरिती
अशासाधूतेंहीविबुधगतिदेणारअसती॥
नसेआस्त्राजांनांबहुपरिदुराचारकरिती
तुझ्यावाचोनीयाभुवनिहितकर्णारनसती

श्लोक

पयःपीत्वामातस्तवसपदियातस्सहचरैर्विमूढैः
संरंतुंक्वचिदपिनविश्रांतिमगमं॥इदानीमुत्संगे
मृदुपवनसंचारशिशिरेचिरादुन्निद्रंमांसदयहृ
दयेशाययचिरम्॥४६॥

टी॰वा॰

पयातूंझ्यामातेपिवुनिशिशुभावेंरतिहिनास
वेंक्रीडेंगेलोंअधिकघडलेंदुःखविमना॥नि
जोत्संगींआतांनिजविंमजवोरवस्थजननीसु
खस्पर्शेतापाहरिपवनजेथेंअनुदिनी॥ ४६

टी॰भा॰

तुझ्यानीरातेंगेसततपरिपानेकरुनिमीविमू
ढासीक्रीडाकरितअसतांहोबहुश्रमी॥त्वदु
त्संगींआतांशिरधरुनिनिद्राकरितसेंदयेनें
मानेतूंमजनिजवितीरींशिशुजनं॥४६॥

श्लोक

बधानद्रागेवद्रढिमरमणीयंपरिकरंकिरीटेबा
लेंदुंनियमयपुनःपन्नगगणैः॥ नकुर्यास्त्वंहे
लामितरजनसाधारणतयाजगन्नाथस्यायंस्म
रधुनिसमुद्धारसमयः॥ ४७॥

टी० वा०

कटींबांधीआधीवरिअ वळिवेगेंपरिकराल-
लाटींसंरक्षीदृढउरगबंधेंशशधरा॥ नकीजे
वांहेळाइतरजनसादृश्यधरुनीजगन्नाथा
चाहागतिसमयसांभाळिजननी॥ ४७॥

टी० भा०

अतांबांधोनीहापरिकरबळानेंजननियेकि-
रीटींचंद्रातेंउरगगुणवेष्टूनिसदये॥ नमानी
मातेनूंपरिअसलसामान्यनरहाजगन्नाथा
चागेनरणसमर्यीतूंदृढरहा॥ ४७॥

श्लोक.

शरच्चंद्रश्वेतांशशिशकलश्वेतालमुकुटांकरैः
कुंभांभोजे वरभयनिरासौच्चदधतीं सुधाधारा
काराभरणवसनांशुभ्रमकरास्थितां येत्वां-
ध्यायंत्युदयतिन तेषांपरिभवः॥ ४८॥

टी० वा०

शरीरींचंद्राभाविशद शशिशोभासमुकुटीं
धरीकुंभापद्मावर अभयचारीकरपुटीं॥ पटीं
पीयूषाचीरुचिरुचिरसंस्थानमकरीं अशातूतें
ध्यातीनरवरनत्यांदुर्गतिकरी॥ ४८॥

टी० भा०

शरच्चंद्रश्वेतामुकुटिंविधुहीगौरभुजगा धरीचा
रीहातीं अभयवरकुंभाब्जसुभगा॥ सुधाधारा
जीचेंसितवसनमत्स्यावरिबसे असें तू तें ध्या
तीमरणभयत्यातेंकधिंनसे॥ ४८॥

श्लोक -

दरस्मितसमुल्लसद्वदनकांतिपूरामृतैर्भवज्व
लनभर्जितानतिशमूर्जयंतीनरान्॥ चिदेक
मयचंद्रिकाचयचमत्कृतिंतन्वतीतनोतुमम
शंतनोः सपदिशांतनोरंगना॥ ४९॥

टी० वा०

स्मरमंदहसितेंस्फुरेवदनदीप्तिपीयूषसांतिणें
निववविमानवाभवदवाग्नितप्ताकसी॥ धरीवि
शदचित्प्रभामयअपूर्वरूपांतयाकरूममस्म
खीतनूत्वरितशंतनूचीप्रिया॥ ४९॥

टी० भा०

त्वदीयहसिताधरामृततुषारजेउंडतीप्रपंच
भयजाग्निनेजळति त्यानरातेगती॥ चिदेक
स्मरवचंद्रतूंमजचमत्कृतींदावियेतनूशिस्मरव
देअतांत्वरितशांतनूचेप्रिये॥ ४९॥

श्लोक.

मंत्रैर्मीलितमोषधैर्मुकुलितंत्रस्तंस्करागांग-
णैःस्त्रस्तंसांद्रसुधारसैर्विदलितंगारुत्मतैर्ग्रा
वभिः॥ वीचिक्षालितकालियाहितपदेस्वर्लो
ककल्लोलिनित्वंतापंनिरयाधुनाममभवव्याला
वलीढात्मनः॥५० टी॰वा॰

मंत्रांमौन्यपडेमहौषधिगतीसंकोचल्यादेवही
त्रस्तस्त्रस्तसुधारसाख्यगरुडग्रावार्थकेवीम-
ही॥हेमंदाकिनिकालियासदमितांधूसीपदास्या
चियाआतांतूंभवनागदंशजननीतापाहरीमा-
झिया॥५० टी॰भा॰

संसारोरगचावतांनचलतीगारुत्मताचेविधी
देवत्रासतिहीसुधारसतसेमंत्रहथाऔषधी॥
श्रीकृष्णांघ्रिधुणारहेसुरनदीतापार्तिहारीअ
तांयेगंगेकरितूंपवित्रमजलालोकानियापाह
तां५०

श्लोक

धूर्तेनागेंद्रकृत्तिप्रमथगणमणिश्रेणिनंदींदुमु-
ख्यंसर्वस्वंहारयित्वास्वमथपुरभिदिद्राक्पणीक
र्तुकामे।।साकूतंहैमवत्यामृदुलहसिततयावी-
क्षितायास्तवांबव्यालोलोल्लासिवल्गाल्लहरिनट
घटीतांडवंनःपुनातु।।५१।। टी॰वा॰
धूर्तीचर्माद्विपाच्याप्रमथगणमणीनंदिचंद्रादि
सारीहारीसामग्रिअंबामगपणिअपणाघालुंइ
च्छीपुरारी।।ऐशासंधासद्भूतेंविहसूनिनिरखी
पार्वतीगूढभावेंक्रोधोमीनित्यलीलानटविशित
थिनेरक्षआह्माप्रभावें।।५१टी॰भा॰
धूर्तीनागेंद्रचर्मप्रमथगणविधूतेंविनंदीश्व
रातेंसर्वस्वाहारवोनीमगपणहितसालाविता
स्वातनूते।।देवीतीकोतुकानेंतुजपरिहसतांपा
वसीत्यास्फुरोषेंउल्हासापावल्याजालहरिनटघ
टातांडवेंपावतोषें ५१

श्लोक-

विभूषितानंगरिपूत्तमांगासद्यःकृतानेकजनार्तिभंगा॥ मनोहरोत्तुंगचलत्तरंगागंगाममांगान्यमलीकरोतु॥ ५२॥

टी॰ वा॰

करीअलंकारशिवोत्तमांगीस्नानेंजगाचेअघशैलभंगी॥ अपूर्वशोभाजिचियातरंगागंगाअसीपूतकरूममांगा॥ ५२॥

टी॰ भा॰

विभूषिताजोस्मरशत्रुअंगीलोकार्तिहारीप्रजकानुषंगी॥ मनोहराजीजलरूपगंगाकरोअतांतीरूपवित्रअंगा॥ ५२॥

श्लोक-

इमांपीयूषलहरींजगन्नाथेननिर्मितां;यःपठेतस्यसर्वत्रजायंतेजयसंपदः॥ ५३॥

टी०वा०

अमृताचीलहरिहेजगन्नाथकवीकृती॥जो
पढेत्यासिसर्वत्र होतीलजयसंपदा॥५३॥

टी०भा०

असीपीयूषलहरीजगन्नाथेहिनिर्मिली॥
जोह्मणेल तयाहोती सुखसौभाग्यसंपती
अष्टपुत्रोपनामाख्यलक्ष्मणाभिधभाऊने॥गंगालहरिचीटीका केलीभावार्थदीपिका॥

गंगालहरीसटीकसमाप्त.

हें पुस्तक मुंबईत ज्ञानदर्पण छापखान्यांत छापिलें. शके १७७३ विरोधीकृन्नामसंवत्सरे आश्वीनशुद्ध १०